

631.972 OSZK

VILÁGSZÉP NÁDSZÁLKISASSZONY

MESE

írta

RÓSA LAJOS.

BUDAPEST

LEGRÁDY TESTVÉREK KIADÁSA.

OSZK

200

Országos Széchényi Könyvtár

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

A VILÁGSZÉP
NÁDSZÁL KISASSZONY

MESE

IRTA

PÓSA LAJOS

BUDAPEST

LÉGRÁDY TESTVÉREK KIADÁSA.

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

(R
2)

631972

ORSZÁGOS SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁR
B 5068/1985
LEFELVÉTEL SZÁMA

Légrády Testvérek nyomása, Budapest.

Elindult világgá,
Házasodni készül.
No majd meghalljátok :
Kit vesz feleségül.

Szebbnek kell lennie
Minden élő lánynál,
Az legyen a földön
A legszebb virágszál.

gyszer egy királyfi
Mit gondolt magába?
Kenyeres tarisznyát
Akasztott nyakába.

De mit ér a szépség
Ártatlanság nélkül?
Angyali jószág is
Ragyogjon szemébül.

Elmájében ilyen
Gondolatot forgat:
„Hol találom meg a
Legszébbet, legjobbat?”

Igazíts, vezérelj
A lába nyomára,
Fényes hajnalcsillag
Reszkető sugára!”

Csillag az égboltról
Biztatóan intett,
Bűbájos varázsszal
Tündöklő fényt hintett.

Rózsát szór útjára
A pirosló hajnal,
Madarak kísérik
Szép induló dallal.

Hajlongnak előtte
Gyöngytermő fűszálak,
Susog minden lombja,
Levele a fának.

Illatban köszöntik
A mező virági:
Kísérjen szerencse
Kedves jó királyfi!

Megy, megyen, mendegél
Hetedhét országon,
Túl az üveghegyen,
Óperenciáson.

Hol a madár se jár,
Még virág se terem...
Fel-fel is sóhajtott:
Segíts meg, Istenem!

Segítségül hívta
Mindenkor az Istent,
Fáradalmat eltűrt,
Csüggedést nem ismert.

Ha kemény kőpárna
Volt is feje alja:
A hit édesdeden
Álomba ringatta.

S álmába sátrat vont
Egy tündér felette,
Galamblegyezővel
Dalolva legyezte.

„Te vagy az, te vagy az!
— Esdekelt hozzája —
Világnak szépsége,
Világnak jósága!”

Mintha az elröppent
Tündérlányt keresné
S lebbenő fátyolát
Mégfogni szeretné.

Hegyeken, völgyeken
Vándorolt utána,
Hitte, hogy ébren is
Majd csak megtalálja.

És mikor szeméről
Elillant az álom:
Végig — végignézett
A nagy pusztaságon.

Messziről hallatszott
Hivogató ének,
Gyönyörűségére
Királyfi szívének.

S ment az ének után
Boldog reménységgel —
Egyszer nagysokára
Egy kunyhóhoz ért el.

Kopogtat az ajtón,
Benyit a kunyhóba :
Fonogat a padkán
Egy öreg anyóka.

„Ha öreg anyádnak
Nem szólítasz, fiam,
Csúfúl jártál volna,
Mint jártak annyian.

Ide, hol nem hallasz
Soha madárhangot,
Mondd: ily messze földre
Micsoda szél hajtott?“

„Keresem a földnek
Legszebbik virágát,
Világnak szépségét,
Világnak jóságát.

Ártatlan orcáján
Liliom és rózsza —
Édes öreg anyám,
Nem hallott-e róla?“

Leveszi fejről
Nyomban a kalapot
S köszön illendően:
„Szerencsés jó napot!

Adjon az úr Isten,
Édes öreg anyám!
Hogy bekopogtattam,
Nem haragszik talán?“

„Tisztelet — becsület,
Biz' én nem hallottam.
De mégis, megállj csak,
Várj, hadd gondolkozzam.

Sajnálak királyfi,
Nem hallottam róla,
Pedig itt lakom már
Száz esztendő óta.

Hanem egyet mondok,
Kettő lesz belőle:
Dombtetőn a néném, —
Tán hallott felőle?

Gyer elő, picikém,
Állj elő, ugrándozz!
Mutasd meg az utat
Néném kunyhójához!

S egy kis pirosszemű,
Hófehér egérke
Viszi a királyfit
Ösvényről ösvényre.

Hegyen át, völgyön át,
Járatlan utakon,
Előttük, utánuk
Zúgva zúg a vadon.

Egyszer csak eszébe
Mi jut az egérnek?
Megáll... cincog egyet...
Keresztútra érnek.

Két piros szemével
Vizsgálja az utat;
S három út közül a
Középsőre mutat.

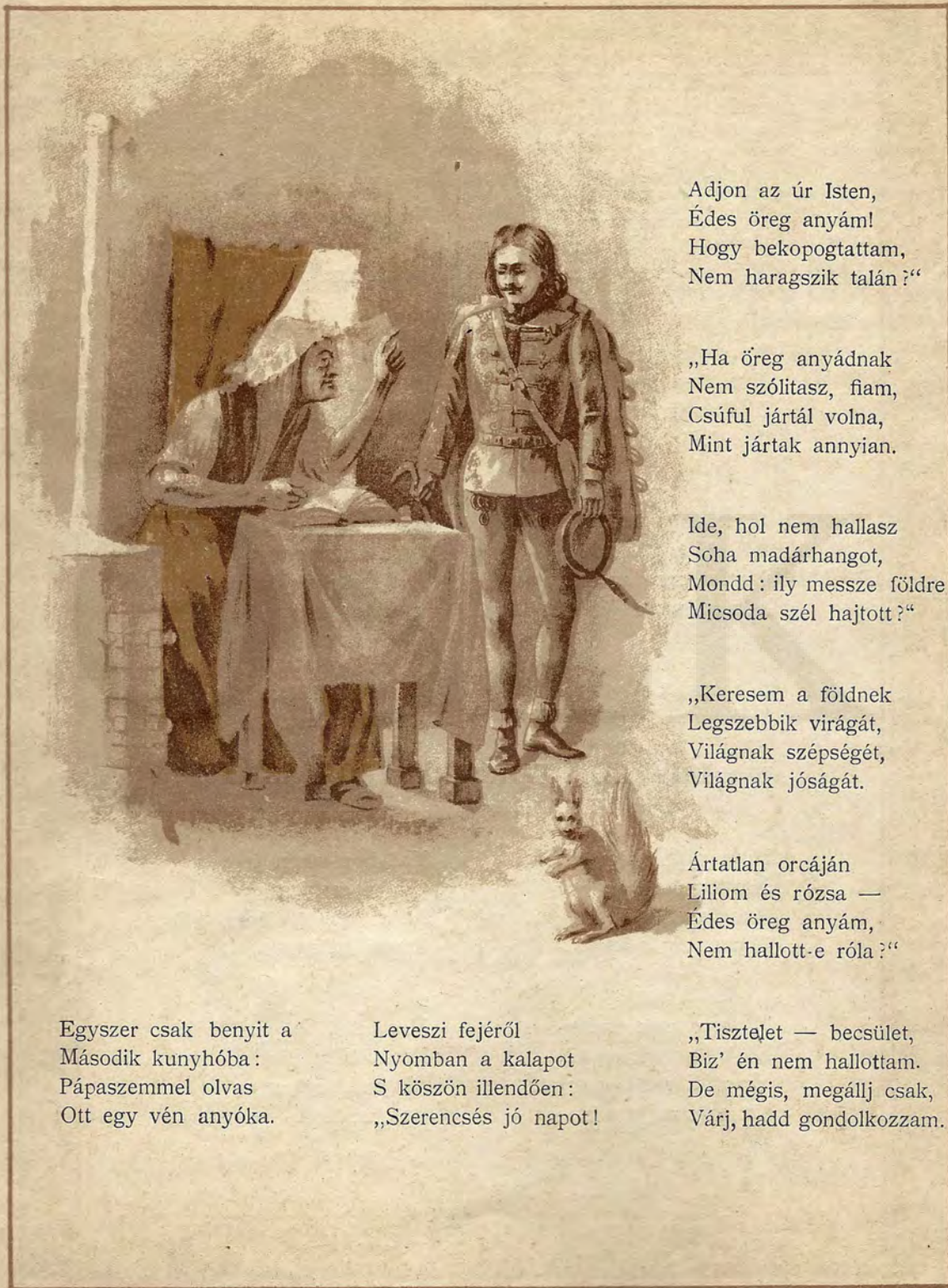
Hófehér egérke
Hazafut cincogva —
S a királyfi megyen
Nekibátorodva.

Megy az igaz úton,
Sűrű rengetegben.
Égi szem vigyáz rá,
Hogy el ne tévedjen.

Messziről hallatszik
Hivogató ének,
Gyönyörűségére
Királyfi szívének.

Vad bozótokon át
Csalja, csalogatja,
Az a szép tündérdal
Nevén szólítgatja.

S megy az ének után
Megujult erővel,
Lelke száll előre
Suttogó szellővel.

Adjon az úr Isten,
Édes öreg anyám!
Hogy bekopogtattam,
Nem haragszik talán?''

„Ha öreg anyádnak
Nem szólitasz, fiam,
Csúful jártál volna,
Mint jártak annyian.

Ide, hol nem hallasz
Soha madárhangot,
Mondd: ily messze földre
Micsoda szél hajtott?''

„Kereselem a földnek
Legszébbik virágát,
Világnak szépségét,
Világnak jóságát.

Ártatlan orcáján
Liliom és rózsa —
Édes öreg anyám,
Nem hallott-e róla?''

Egyszer csak benyit a
Második kunyhóba:
Pápaszemmel olvas
Ott egy vén anyóka.

Leveszi fejről
Nyomban a kalapot
S köszön illendően:
„Szerencsés jó napot!

„Tisztalet — becsület,
Biz' én nem hallottam.
De mégis, megállj csak,
Várj, hadd gondolkozzam.

Sajnállak, királyfi,
Nem hallottam róla,
Pedig én itt lakom
Már kétszáz év óta.

Hanem egyet mondok,
Kettő lesz belőle :
Dombtetőn a néném, —
Tán hallott felőle ?

Gyer elő, mucikám,
Állj elő, ugrándozz !
Mutasd meg az utat
Néném kunyhójához !“

S hosszú bojtosfarku,
Hófehér mókuska
Viszi a királyfit
Vigan ugrándozva.

Hegyen át, völgyön át,
Járatlan utakon,
Előttük, utánuk
Zúgva zúg a vadon.

Egyszer csak eszébe
Mi jut a mókusnak ?
Megáll... vinnyog egyet...
Keresztútra jutnak.

Fürkésző szemével
Vizsgálja az utat :
S három út közül a
Középsőre mutat.

Hófehér mókuska
Hazafut vinnyogva —
S a királyfi megyen
Nekibátorodva.

Megy az igaz úton,
Sűrű rengetegben,
Égi szem vigyáz rá,
Hogy el ne tévedjen.

Messziről hallatszik
Hivogató ének,
Gyönyörűségére
Királyfi szívének.

Vad bozótokon át
Csalja, csalogatja,
Az a szép tündérdal
Nevén szólítgatja.

Megyen a királyfi
Hetedhét országon,
Túl az üveghegyen
Óperenciáson.

Egyszer csak benyt a
Harmadik kunyhóba,
Ráncot olvas arcán
Ott egy vén anyóka.

*Leveszi fejéről
Nyomban a kalapot
S köszön illendően:
„Szerencsés jó napot!

Megy az ének után
Megújult erővel,
Lelke száll előre
Suttogó szellővel.

Adjon az úr Isten,
Édes öreg anyám!
Hogy bekopogtattam,
Nem haragszik talán?“

„Ha öreg anyádnak
Nem szólítasz, fiám,
Csúfúl jártál volna,
Mint jártak annyian.

Csakugyan hallottam
Jó királyfi, róla,
Hiszen itt lakom már
Háromszáz év óta.

Ide, hol nem hallasz
Soha madárhangot,
Mondd: ily messze földre
Micsoda szél hajtott?“

De előbb elkopnék
A te lovad lába,
Mig oda juthatnál --
Ne is menj hiába!

„Keresem a földnek
Legszébbik virágát,
Világnak szépségét,
Világnak jóságát.

Vasbakancsot pedig
Százat is elnyúznál,
Mégse érnél tovább
Ezredrésznyi útnál.

Ártatlan orcáján
Liliom és rózsa —
Édes öreg anyám,
Nem hallott-e róla?“

Csak olyan paripán
Lehet oda jutni,
Mely a forgószélnél
Gyorsabban tud futni.

„Tisztelet — becsület,
Biz' én nem hallottam.
De mégis, megállj csak,
Várj, hadd gondolkozzam.

Repül, mint a madár,
Vagy mint a gondolat,
Hét országot hagy el
Egy rövid perc alatt.

Selyem réten nőtt fel,
Ott nőtt, növekedett,
Sárkánytejet szopott,
Zsarátnokot evett.

Tűzlángot ivott rá
Délre, vacsorára:
Ülj föl, jó királyfi,
Ilyen paripára!

Dolgot ad ennek is,
Mig elérték oda,
Mert oly messzire van,
Hogy igazán csoda.

A Fekete tenger
Kellős közepében,
A hetvenhetedik
Belső szigetében.

Ott van a kerek föld
Legszébbik virága,
Világnak szépsége,
Világnak jósága.

Kiváncsi szem elől
El van rejtve szépen,
Három kis nádszálnak
A középsőjében.

Nem is hívják másképp:
Kedves aranyosnak,
Világszép, világjó
Nádszál kisasszonynak.

Másik két nádszálban
Van két szobalánya,
Szelid szeretettel
Simúlnak hozzája.

De ha el is jutnál
Nagynehezen végre,
A Fekete tenger
Kellős közepére,

Még se hozhatnád el
Föld legszebb virágát,
Világnak szépségét,
Világnak jóságát.

Olyan sötétség van
Nagy Szigetországban,
Hogy megállna benne
A kanál is bátran.

Hogyha alszik is, az
Egyik szeme nyitva —
Aki oda eljut,
Sohase tér vissza.

Nádszál kisasszonykát
Bizony meg se látnád —
Hasztalan keresnéd:
Sehol se találnád.

De hogyha valaki
Elhozhatná mégis:
Örülne a föld is,
Örülne az ég is.

De ha meglelnéd is,
Avval is mit érnél?
Egy iszonyu sárkány
Fekszik a tövénél.

Valamennyi sziget
Mind világos lenne,
Örökös kikelet
Viritana benne.

Ennek csak addig tart
Élete világa,
Mig a három nádszálat
Valaki levágja.

Hófehér hattyúkon
Tündérek jönnének,
Örömmünepére
A derék vitéznek.

Órzi is a földnek
Legszébbik virágát,
Mint csak a tulajdon
Két szeme világát.

S elnyerné a földnek
Legszébbik virágát,
Világnak szépségét,
Világnak jószágát.

Nézhetne a napra,
Fényes csillagokra,
Csak rá nem: világszép
Nádszál kisasszonyra.

Ha meglátná ezt a
Liliomot, rózsát:
Elfogná valami
Édes érzés, jóság.

Minden, ami csak rossz,
Tőle messze szállna,
Gondnak is, bűnnek is
Nőne sebes szárnya.

Legboldogabb lenne
Ezen a világon,
Dalolna, mint a madár,
A virágos ágon.“

Búsulásnak adta
Magát a királyfi,
Hogy föl ne sóhajtson,
Nem tudta megállni.

Hol tesz ő szert olyan
Táltos paripára? —
De rá tudná magát
Vetni a hátára!

De meg tudná ülni
Akárhogy repülne,
A zivatarnak is
Elibe kerülne.

Töri fejét szörnyen,
Hogy mibe is fogjon?
Ha haza megy innen:
Mit mondanak otthon?

Ha meg nem tér vissza:
Hová menjen, merre?
Ki vezeti őt el
Arra a szigetre?

Hírét se hallotta,
Azt se tudja, hol van?
Tépelődik szegény
Egyre jobban-jobban.

De ha bánkódott is,
Csüggedést nem ismert,
Segítségül hívta
A jóságos Istent.

Mutasd a fejedet,
Mi ragyog ott hátul?
Három arany hajszál,
Nini! a javábúl!

Tudta, el nem hagyja,
Aki hozzá fordul,
Megmenti, megvédi
Mindenféle rossztúl.

Egy tóból kinőve
Három arany hajszál;
Boldogabb vagy, fiam,
A legboldogabbnál.

Látom, jó fiú vagy! —
Szól a vén anyóka —
Várj csak egy kicsikét,
Hátha teszünk róla?

Tündérszép anyádnak
Tündér adta, lelkem —
Tőle örökölted,
De jó, hogy megeltem!

Bámul a királyfi,
Bezzeg csupa szem-fül,
Kedvesen minden szó
A lelkébe csendül.

Bámul és nem érti
Az öreg anyókat —
Bele fog hát újra
S mondja a mondókat.

„Nesze, itt van ez a
Három arany hajszál!
Igazabb barátja
Sohasem akadnál.

Nesze itt van ez az
Ócska kilincsmadzag!
Tudom föl se venné
Az útról a gazdag.

Hegytetőre menj föl,
Erre a magasra,
Mely a kunyhóm előtt
Az eget támaszja.

Hajtsd le a fejedet
Az ölembe jobban:
Ez lesz a szerencséd,
Kiszakasztom onnan.

Ez vezet el téged
Arra a szigetre —
Csókold meg ezerszer,
Szorítsd a szivedre !“

No eredj, no eredj,
Vigyed csak magaddal:
Az arany hajszálat
Csapd meg a madzaggal.

Háromszor, királyfi,
Arany hajsza, három —
Teljesedjék vágyad,
Szivemből kívánom.“

Öreg anyókára
Figyelt a királyfi,
Szébbet, jobbat nála
Nem lehet kívánni.

Szives jó 'karatját
Megköszönte szépen —
Elbucsuzott tőle
Az Isten nevében.

Hegytetőre fölment,
Arra a magasra,
Mely a kunyhó előtt
Az eget támasztja.

Három arany hajsza
A kezébe kapja,
A kilincsmadzaggal
Háromszor megcsapja.

Három szempillantás
Nem telik beléje:
Egy nagy tüzes felhő
Nyargal im feléje.

Szörnyen dübörögve,
Dobogva, robogva,
Mintha csak egy ménes
Vón' elébe fogva.

Mintha csak odafenn
Patkók csattognának:
Szikrázó patkói
Futó paripáknak.

Feje fölött megáll
A nagy tüzes felhő,
Lába alatt zúg lenn
Hajlongva az erdő.

Recsegés-ropogás
Hat föl az erdőből
S hármas vad nyerítés
Hallik az erdőből.

Messze elhallatszik
Magas ormokon túl —
S mint valami harang,
A világ megkondul.

Háromszor kondul meg
Iszonyu kongással,
Hegyet-völgyet rázó
Nagy erős bongással.

Megnyilik a felhő,
Ketté hasad tőle —
S egy táltos paripa
Ugrik ki belőle.

Leccsap, mint a szélvész,
A királyfi mellett,
Lobogó tüzes láng
Száján a lehelet.

Fú az orrlyukából
Kék, piros, zöld lángot,
Bámúl a királyfi,
Még ilyet nem látott.

„Hipp, hopp, mit parancsolsz?
Itt vagyok királyfi!
Nem való te neked
Gyalogszerrel járni.

Hipp, hopp, édes gazdám,
Ülj föl a hátamra!
Merre menjek, mondd meg:
Jobbra-e vagy balra?“

„A Fekete tenger
Kellős közepére,
A hetvenhetedik
Belső szigetére.

Ott van a kerek föld
Legszebbik virága,
Világnak szépsége,
Világnak jósága.

Kiváncsi szem elől
El van rejtve szépen,
Három kis nádszálnak
A középsőjében.

Nem is hívják másképp:
Kedves aranyosnak,
Világszép, világszó
Nádszál kisasszonynak,“

„Hogy repüljek, gazdám?
Tudom már bajodat —
Úgy-e, mint a madár
Vagy mint a gondolat?“

„Csak úgy, édes lovam,
Hogy neked is tessenék;
Se benned, se bennem
Hogy hiba ne essék.“

„Jól van, minden úgy lesz,
A hogy parancsolod . . .
Tedd reám csak azt a
Rossz kilincsmadzagot!

Hadd fúvok rá egyet,
Tartsd ide csak, hadd lám!
Arany, ezüst szerszám
Illik hozzád, gazdám!

Mielőtt indulnánk
Arra a nagy útra:
Valami még jutott
Az eszembe újra.

Mivel oly sötét van
Nagy Szigetországban,
Hogy megállna benne
A kanál is bátran:

Megyünk elébb a Nap
Fényes pitvarába;
Tégy ott egy sugarat
Majd a tarisznyába.“

S egyszerre hamarább,
Mint a kimondott szó,
A levegő-égbe
Fölszáll a táltos ló.

Repül, mint a madár,
Ugy, mint a gondolat,
Hét csillagot hagy el
Egy rövid perc alatt.

Egyszer egy borzasztó
Nagy kapuhoz érnek —
Dühös istrázsáktól
Hozzája nem férnek.

Két szakállas farkas
Áll őrt a kapuban:
Csattogtatja fogát,
Ordít iszonyuan.

Vámot kér, két font húst,
Torkaszakadtából,
Szegény királyfinak
Jó táltos lovából.

De ha a két font húst
Kimetszette volna:
Akkor a táltos csak
Fél táltos lett volna.

Soha el nem jutnak,
A hova indultak...
Mégse adta magát
A királyfi búnak.

Csillagos bicskáját
Elővette hamar,
Csillagos bicskával
No vajjon mit akar?

Tulajdon combjából
Két font húst kivágott:
Még csak meg se szisszent,
Rossz képet se vágott.

Oda dobta a vad
Éhes farkasoknak,
Ezek ott a prédán
Összemarakodnak.

A kapu pediglen
Magátul kitarul:
Bucsut vesz a táltos
A kapufélfátúl.

Repül, mint a madár,
Ugy, mint a gondolat,
Hét csillagot hagy el
Egy rövid perc alatt.

A hetedik napon
Végre valahára
Megérkezik a Nap
Fényes pitvarába.

Egy gyémánt oszlophoz
Megkötí a lovát,
Maga pedig szétnéz
S halad egyre tovább.

Megfürdik hétszinü
Szivárványfürdőben,
Törülközik arany
S gyöngy törülközőben.

Szegény királyfinak
Most lett csak rossz dolga :
A Nap pitvarában
Meglátta egy szolga.

Tükörnek használja
A pitvar oldalát :
Az arany fésűvel
Mégfésüli magát.

Úgy megharagudott,
Hogy nem birt magával :
A szemöldöke is
Birkózott egymással.

Eddig is szép volt, de
Most százszorta szebb lett,
Gyöngé két orcája
Gyönyörűen fénylett.

S egy lehelletével
Úgy elfűtta onnan,
Hogy a legdühögőbb
Zivatar se jobban.

Egy nagy sötét lyukba
Esett a királyfi . . .
Tapogat, mint a vak,
Ki tud-e találni,

Ki tudja, látja-e
Még a napvilágot?
Hogyha egyet lépett,
Csak kigyóra hágott.

Csúf varangyos béka
Akad a kezébe,
Vörösszemű féreg
Vigyorog szemébe.

Csúszó-mászó állat
Hemzseg körülötte,
Denevér-csapatok
Csapkodnak fölötte.

Egy nagy vaskapuzhoz
Ér el nagysokára —
Három bőszi oroszán
Ottan az istrázsa.

Barlangot betölti
Vércsék vijjogása,
Halálmadaraknak
Rémes huhogása.

Elordítja magát,
Bömböl mind a három —
No, királyfi, hogy lépsz
Át itt a határon?

Megy, megyen, mendegél,
A királyfi lassan —
Tapogat, mint a vak,
Szerte a barlangban.

Előkapja rögtön
Csíkos tarisznyáját,
Kiveszi belőle
Jávorfurulyáját.

Olyan szép nótákat
Fujdogál el rajta:
Három oroszlán is
Szeliden hallgatja.

Lelapul a földre,
Csóváltatja farkát:
Túri mind a három
A királyfi sarkát.

Egész bátorsággal
Végigmegyén rajta,
Mind a három állat
Lábát nyalogatja.

Vaskapu föl pattan
Mennydörgő robajjal --
Biborköntösben jön
Eléje a hajnal.

Országos Széchényi Könyvtár

Hajnal, a fényes Nap
Gyönyörű leánya . . .
Hosszú arany haja
Húzódik utána.

Biboros felhők közt
Leng a fuvalomban,
Fürtjein gyémántként
Csillag tüze lobban.

Tündöklő tünemény —
Rózsát nevet szája,
Nyiladozó rózsát
Az ég kárpitjára.

Bámul a királyfi,
Eláll szeme, szája...
Rózsaképi Hajnal
Imigy szól hozzája:

Rózsa a kocsija,
Rózsa az ülője,
Rózsa az ostora,
Rózsa a gyepelője.

„Jó reggelt, királyfi!
Isten hozott nálunk!
Hát mi járatban vagy?
Szívesen szolgálunk.“

Még a paripák is,
Ékesen virítva,
Harmatos rózsákkal
Vannak beboritva.

„Hej, nagy az én bajom,
Fényes Nap leánya!
Ellenségem az éj
Örökös homálya.

A merre csak elmegy
Szép lánya a Napnak:
Virágtermő nyomán
Mind rózsák fakadnak.

Adj nekem, adj nekem
Egy égő sugarat!
Óh, hiszen ti nektek
Úgy is elég marad!“

Rózsás kert az útja,
Messzire pirosló,
Földi halandókra
Kedvesen mosolygó.

S tiszta érzésével
Szeplőtlen szívének,
Elbeszélte aztán:
Mért kell a szövétnek.

Szép Hajnal részvétet
Érezett iránta
S a Nádszál kisasszonyt
Igen megsajnálta.

Mondta: ne búsuljon,
Meglesz, amit kíván —
S kocsiba ültette,
Reggelire híván.

Kapja a királyfi
Csíkos tarisznyáját:
Kiveszi belőle
Jávorfurulyáját.

Megy a rózsás kocsi,
Még csak meg se zördül;
Nyílnak a rózsák,
A merre csak gördül.

Olyan gyönyörűen
Fujja, fujdogálja,
Hogy a szép Hajnal is
Ugyan hallgat rája.

Édesen hallgatja
A szebbnél-szebb nótát:
Nevet örömeiben
Százszorta szebb rózsát.

Megy a rózsás kocsi,
Még csak meg se zördül ;
Nyílanak a rózsák,
Amerre csak gördül.

Pici szája szirmát
Bontja, bontogatja :
Rózsaszinbe fürdik
Az ég boltozatja.

Fújja a királyfi
Jávorfurulyáját :
Dallal mulattatja
Fényes Nap leányát.

Káprázatos fényü,
Soha ily szép nem volt :
Csupa mosoly, búbáj
A ragyogó mennybolt.

Virágos mezején
Egyszer csak az égnek,
Szép furulyaszóval
Réz erdőbe érnek.

A Nap favágói
Fát vágnak ép' ottan:
Fejsze, balta csattog,
A fa recsen, roppan.

Egyik a ledült fát
A szekérre hányja,
Másik meg sebesen
Viszi a konyhára.

Sürögnek, forognak,
Fáradalmat túrnek.
Mert ott elaludni
Nem szabad a tűznek.

Fényes Nap leányát,
Ahogy arra ment el,
Meg is éljenezték
Illó tisztelettel.

Megy a rózsás kocsi,
Még csak meg se zördül;
Nyílanak a rózsák,
Amerre csak gördül.

Fújja a királyfi
Jávorfurulyáját,
Dallal mulattatja
Fényes Nap leányát.

Szép furulyaszóval
Mennek sík mezőre...
Egyszer csak elérnek
Az ezüst erdőbe..

Ott ezüst madárcák
Ugrálnak az ágon,
Ezüst pillangó ring
Fűszálon, virágon.

Ezüst kavicszal van
Az út kavicsolva —
Sok, sok ezüst ember
Móst is egyre hordja.

Mosolyog a fákról
Ezüst alma, körte;
Akinek mi tetszik,
Válogathat közte.

Az ezüst almákkal
Tündérek labdázna.
Ezüst karikákkal
Vigan karikáznak.

Szép Hajnalt köszöntik
Sorban az ezüst fák:
Háromszor előtte
Magukat meghajtják.

Megy a rózsás kocsi,
Még csak meg se zördül;
Nyilának a rózsák,
A merre csak gördül.

Fújja a királyfi
Jávorfurulyáját,
Dallal mulattatja
Fényes Nap leányát.

Szép furulyaszóval
Mennek sík mezőre . . .
Egyszer csak elérnek
Az arany erdőbe.

Ott arany madárcák
Ugrálnak az ágon,
Arany pillangó ring
Fűszálon, virágon.

Arany kavicszal van
Az út kavicsolva —
Sok, sok arany ember
Most is egyre hordja.

Mosolyog a fákról
Arany alma, körte;
Akinek mi tetszik,
Válogathat közte.

Az arany almákkal
Tündérek labdázna,
Arany karikával
Vigan karikáznak.

Szép Hajnalt köszöntik
Sorban az arany fák:
Háromszor előtte
Magukat meghajtják.

Országos Széchényi Könyvtár

Megy a rózsás kocsi,
Még csak meg se zördül;
Nyílnak a rózsák,
A merre csak gördül.

Ott ragyog, ott csillog
Arany palotája,
Hatszáz ablaka van
S háromszáz szobája.

Egyszer csak elérnek
Szép Hajnal kertjébe,
Az arany erdőnek
Kellős közepére.

Palota tetején,
Repdeső szél szárnyán
Leng, lobog a zászló,
Hétszinű szivárvány.

Trombitás belefű
Arany trombitába :
S rá kezd a Hajnal
Minden muzsikása.

Az arany madarak
Karbon énekelnek,
Az ezüst madarak
Karbon ráfelelnek.

Szól a cigány tücskök
Méla hegedüje,
Csengő gyöngyvirágok
Édes csengetyüje.

Jönnek a tündérek
Párosan dalolva :
Énekes csapatnak
Se vége, se hossza.

Zeng az arany lombok
Szélvert citerája,
Az arany erdőnek
Minden kicsi fája.

A királyfi szintén
Fújja furulyáját . . .
Igy viszik a várba
Fényes Nap leányát.

Országos Széchényi Könyvtár

Reggelihez ülnek,
Tele van az asztal
Mennyei színmézzel,
Mennyei harmattal.

Aranyszárnyu méhek,
Ezüstszárnyu lepkék
A királyfit egyre
Kinálgatják : tessék !

Egy rózsatányérral
Zümmög im feléje,
Másik arany kancsót
Hordogat eléje.

S a mig lakomáznak,
Muzsikálnak mindég;
Jól is érzi magát
A meghívott vendég.

Hát egyszer csak fölkel
Fényes Nap leánya:
Sugarat hajtogat
Körbe, karikába.

Hajaszálán függő
Szelencébe zárja —
S ily szókkal akasztja
Királyfi nyakába:

„Ez az égő sugár,
Égnek arany fénye,
Mutassa meg, hol a
Boldogság ösvénye.“

Örült a királyfi
A jó szerencsének:
Napsugarat rejtő
Ezüst szelencének.

Meghajtotta magát,
S megköszönte szépen —
Ezer boldog érzés
Támadt a szívében.

Lelke szállt előre
Az égő sugárral,
Sugaras tavasszal,
Csicsergő madárral.

Látta a szigetet
Megvilágosodni,
S a Fekete tengert
Gyöngyre gyöngyként folyani.

Nádszál kisasszonyt is
Látta képzeletben:
Hívta a királyfit
Mindig kedvesebben.

Édes gondolatba
Merült a királyfi, —
Szép Hajnal a kertbe
Levitte sétálni.

Nefejejtses partján
Kerek ezüst tónak,
Ringatózott lágyan
Egy rózsafa-csónak.

Majd elandalogtak
Virágágyak között,
Fényes Nap leánya
Koszorut kötözött.

Koszorut kötözött
Égi violából,
Liliommal vegyest
Mirtusból, rózsából.

„Add át — szólt — annak a
Kedves aranyosnak,
Világszép, világjó
Nádszál kisasszonynak.

Tükörsima vizen
Csónakáztak ketten,
Bűbájos zene szólt
Mindenütt a kertben.

Majd a menyegzőjén
Ezt tedd a fejére —
Csókolom, köszöntöm,
Ezer áldás érje!”

A királyfi szeme
Örömkönnyben úszott,
Hálatelt szavakkal
Hajnaltól bucsuzott:

Mosolyog reája
Fényes Nap leánya
S felülteti megint
Rózsás kocsijára.

„Dicsőség nevednek,
Fényes Nap leánya!
Te, ki a pacsirtát
Serkented dalára!

Megszólal a zene,
A mikor elindul —
Hajnal is kíséri
Az erdő fáin túl.

Dicsőség nevednek,
Harmat hullatója,
Sötét éji fátyol
Bepirosítója!

Tul az arany erdőn,
Tul az ezüst erdőn,
Tul a csörömpölő,
Csattogó réz erdőn.

Dicsőség nevednek,
Világ ébresztője!
Nádszál kisasszonynak
Örök megmentője!”

Megy a rózsás kocsi,
Még csak meg se zördül,
Nyilának a rózsák,
Amerre csak gördül.

Fújja a királyfi
Jávorfurulyáját,
Dallal mulattatja
Fényes Nap leányát.

S egyszerre hamarabb,
Mint a kimondott szó,
Rózsás kocsi előtt
Terem a táltos ló:

„Hipp, hopp, édes gazdám,
Ülj föl a hátamra!
Repüljünk sebesen
Csillagról csillagra!”

Látja fölkelését
Uj meg uj napoknak.
Mindenféle színben
Csillognak, ragyognak.

S repül, mint a madár,
Ugy, mint a gondolat:
Hét csillagot hagy el
Egy rövid perc alatt.

Buzavirágszinü
Csillag nevet rája,
Amott rubinpiros,
Emitt narancssárga.

Bámul a királyfi
Az égi csodákon:
Forogva keringő
Végtelen világon.

Kápráztató képek
Királyfi szemének:
A hulló csillagok
Rajzanak, mint méhek.

Szállongnak körötte,
Mint mezőn a lepkék;
Hullva sziporkáznak,
Mintha csak hó esnék.

Orgonaszó vegyül
Olykor a dallamba.
Lelkét elragadja,
Rengeti, ringatja.

Csillagfényes uton
Száll lefelé gyorsan;
Bűvös dallamot hall
Halkan valahonnan.

Csillogó tavain
Csillagszigeteknek
Fénysugarakból szótt
Alakok lebegnek.

Valami gyönyörű,
Andalító ének,
Mintha csak hegedük
S hárfák zengenének.

Szárnyuk suhogása
Az a bűvös dallam;
Röpke, mint az illat
S mint az álom, illan.

Tulipánalaku
Óriási kelyhek,
Karcu fák tetején
Dallamot lehelnek.

Gyönyörködve hallgat
A királyfi rája ;
Fénysugaras úton
Repül paripája.

Ága is a fáknak
Mintha csak mind szólna,
Mintha valamennyi
Mind fuvola volna.

Száll lefelé gyorsan,
Ugy, mint a gondolat,
Hét csillagot hagy el
Egy rövid perc alatt.

Innen is, onnan is
Édes zene zendül,
Millió aranyhúr
Levegőn át rezdül.

Egyszer nagysokára
A királyfi mit lát :
Mélységből mosolygó,
Gömbölyü kis almát.

Mintha minden csillag
Citerát pengetne,
Egyik a másiknak
Visszafelelgetne.

Tünik a csillagok
Roppant birodalma :
Egyre nagyobbodik
Az a kerek alma.

Ott játszott mint gyermek
A virágos réten,
Ott pihent fáradtan
Jó anyja ölében.

S nagyra mikor megnőtt,
Ott lovagolt büszkén,
Délibábos pusztán,
Árkon, bokron, tüskén.

Kis tubus hugának
Ott a pici sírja,
Ráboruló angyal
Könnyeit ott sírja.

Ott vannak szüléi,
Tárt karokkal várják
Szerető fiokat,
A bujdosó árvát.

Rég látott bölcsője,
Kedves szülőföldje:
Lángoló napoknál
Kedvesebb előtte.

Ott a hazája a
Kedves aranyosnak,
Világszép, világjó
Nádszál kisasszonynak.

Repülj, édes lovam,
A föld kebelére,
Hadd leheljem ajkam
Csókjait rögére!“

Elgondolta szépen
Mindezt a királyfi,
Hogy oda érhessen,
Alig tudta várni.

Biztatja esengve
Táltos paripáját,
S hogy vigabban menjen:
Fújja furulyáját.

„Repülj lovam, repülj,
Sebesebben, jobban!
Hallod-e, a szívem
Mily nagyokat dobban!

Repült is a táltos
Százszor sebesebben,
Mint a képzeletnek
Lenge szárnya, lebben.

Egyre nagyobbodik
Az a kerek alma:
Fölcsillan a hegyek
Fehér birodalma.

Havasokat látnak,
Tengereket látnak —
Nó a föld alattuk
Ujra egy világnak.

„Vigy hát, lovam, gyorsan
Kellős közepére,
A hetvenhetedik
Belső szigetére.

Messzenyúló erdők,
Rónaságok képe,
Fel-feltünedezik
Királyfi szemébe.

Hadd mentsem meg a föld
Legszébbik virágát,
Világnak szépségét,
Világnak jóságát.

Míntha köszöntené,
Úgy mosolyog rája,
Az egész lebegő
Földi panoráma.

Repül a táltos ló
Még ezerszer jobban . . .
Gyűlnek a fellegek
Sűrű gomolyokban.

Hanem im a táltos
Csak megszólal egyszer :
„Nézd csak, édes gazdám,
A Fekete tenger!”

Szegény jó királyfit
Talpig betakarja
A gomolygó felhők
Rohanó csapatja.

Bősz felhőoroszlán
Tátogatja száját,
Haragos óriás
Dobja a dárdáját.

Húzódik nyomában
Nagy fekete fátyol,
Bús halotti menet
Száll utána távol.

Megszólal a tornyos
Fellegek ágyuja,
Tomboló fergeteg
A csatadalt fúja.

Messziről hallatszik
Bús halotti ének,
Mintha harang szólna,
Mintha temetnének.

Tűzkardu katonák
Egyre szaporodnak,
Felhőparipákon
Zúgva lovagolnak.

Majd vad fájdalommal
Panasz tör ki rája:
Sikolt a fergeteg
Síró trombitája.

Harcol a legelső,
Harcol az utolsó —
Követi a tábornok
Sok sötét koporsó.

Pergő dobok hangja
Közbe-közbe vegyül . . .
Viharos dal szárnyán
A táltos ló repül.

Csattogó patkója
Hogy éri a sziklát:
Kicsalja belőle
A pattogó szikrát.

Lobogó sörényü,
Féktelen hullámok
Bömbölve, dühöngve
Rontanak utánok.

Hánykolódó hátán
Harsogó haboknak,
Szirthe' vágott hajók
Recsegnek-ropognak.

Viharos dal szárnyán
Leszáll nagysokára,
A Fekete tenger
Szélső szirtfokára.

Temeti a tenger
Mélységes hazája,
Szétpattant kötelek
Süvöltő danája.

Tajtékozó vizeken,
Óriás cet nyargal,
Felszökik magasra
Csapkodó haraggal.

Százkaru szörnyeknek
Hemzsegő csapatja,
Tapadó karjait
Nyujtva nyujtogatja.

Országos Széchényi Könyvtár

Fulánkos ezrei
Sziszegő kigyóknak,
Hasadékokon föl
Csúsza csavargóznak.

Mindezt a királyfi
Villamfénynél látja,
Tenger szirtfokáról
Fölszáll paripája.

Folytatja az utját
Tomboló viharban,
Neki szilajodik,
Mikor az ég harsan.

Végre hallgat a vész
Zúgó orgonája,
Fölváltja a tenger
Csöndje, bús homálya.

„Hallod-e, jó gazdám!
Célhoz érünk már most.
De valamit mondok,
Hallgasd meg a táltost.

Jól vigyázz, királyfi,
inden kis szavamra :
Okosan, ügyesen
Fordítsd a javadra.

De hogy egyik szavam
A másikba öltsem :
Még valamit mondok,
Hányd meg ezt is bölcsen.

Kardod, mint a villám,
Huzd ki hüvelyéből!
Nádszalat egyszerre
Vágd le a tövéről.

Sok tapasztalásból
Tudom én, királyfi,
Hogy az emberfajta
Mily nagyon kíváncsi.

Egy csapásra vágd le
Mind a három szalat;
Bele se fogj inkább,
Hogyha karod fáradt.

Föl ne hasítsd addig
A három nádszalat,
Mig vizet nem érünk,
Akármilyen száradt.

Nyakadat szelnéd le
Második csapásra ;
Nagy Szigetországnak
Ilyen a varázsa.

Mert ha fölhasítod :
Oda három élet!
Akárhogy siratod :
Soha föl nem éled !“

„Jól van, édes lovam,
Ne legyen ez gondod!
Minden épen úgy lesz,
A miképen monddod.

Oly nagy a sötétség
Nagy Szigetországban,
Hogy megállna benne
A kanál is bátran.

Csak repits a tenger
Kellős közepére,
A hetvenhetedik
Belső szigetére.

Hetednapra aztán
Eljutottak mégis;
Köröskörül sötét
A föld is, az ég is.

Hadd lássam már a föld
Legszébbik virágát,
Világnak szépségét,
Világnak jóságát!”

Se eget, se földet
Nem lát a királyfi;
Hogy föl ne sóhajtson,
Nem tudta megállni.

Repül a táltos ló,
Úgy, mint a képzelet,
A Fekete tenger
Szigetei felett.

De ha sóhajtott is,
Csüggedést nem ismert;
Segítségül hívta
A jóságos Istent

Tudta, el nem hagyja,
Aki hozzá fordul;
Megmenti, megvédi
Mindenféle rossztul.

Megy, megyen, mendegé
Sugaras ösvényen;
Édesen csügg lelke
Mosolygó reményen.

Most áldotta még csak
Égi szerencséjét:
Napsugarat rejtő
Ezüst szelencéjét.

Kiért oly régóta
Éjt-napot föláldoz:
Szivdobogva ér a
Keresett Nádszálhoz.

Födelét kinyitja:
S égő arany fénye
Im mutatja, hol a
Boldogság ösvénye.

Kiváncsi szem elől
El van rejtve szépen,
Három kis nádszálak
A középsőjében.

Megvilágosodik
Egyszerre az utja;
Ő mindent lát, de őt
Egy lélek se tudja.

Másik két nádszálban
Van két szobalánya,
Szelid szeretettel
Simulnak hozzája.

Egy iszonyu sárkány
Fekszik a tövénél;
Látna csak, királyfi,
Tudom, addig élnél.

De villogó kardját
Már kezébe tartja:
Három nádszál magát
Háromszor meghajtja.

A királyfi sem rest,
Már tovább nem várhat:
Egyszerre levágja
Többől mind a hármat.

Mind a három szépen
Borul az ölébe ;
Százfejű sárkánynak
Bugyborékol vére.

Eltűnik a sziget
Félelmes homálya :
Megvilágosodik
Minden kicsi tája.

Szívébe mártotta
Kardját a királyfi,
Mikor a nádszalat
Ugy le tudta vágni.

Valamennyi sziget
Mind kiderül végre ;
Hálásan tekint föl
Királyfi az égre.

A százfejű sárkány
Párját kiadta,
Nádszál kisasszony már
Nem szenved miatta.

Száraz ágra hullong
Napsugárnak csókja ;
Kikelet pompáját
Fűre, fára szórja.

Ezüst szelencéből
Arany fény kiröppen :
Uj élet fakadoz
A legkisebb rögben.

Illatos virágok
Bókolva hajlongnak,
Sátora betakar
Bólingató lombnak.

Madarak zenéje
Véges-végig rezdül,
Ékesen viruló
Szigeten keresztül.

Hófehér hattyukon
Tündérek is jönnek ;
Boldog a királyfi,
Mind neki köszönnek.

Háromszor előtte
Magukat meghajtják,
És királynak mindjárt
Ott meg is választják.

Legyen boldogságtok
Örök, halhatatlan!
Éljetek sugaras,
Tündöklő tavaszban!

Bujdosó királyfi
Aranyos karszékben,
Tündérek jóságát
Megköszönte szépen:

A hová csak néztek,
Rózsa nyiladozzon...
De nekem, higyjétek,
Mégis jobb lesz otthon.

„Életemnek ez a
Legszébbik órája,
Mindenkor édesen
Gondolok majd rája.

Óh ha én azt nektek
El tudnám mondani!
Vándorló utamról
Haza húz valami.

Mint a méh a virág
Méztermő kelyhére,
Mint az ébredő az
Álom gyönyörére.

Ami a madárnak
Szívét teli zsongja
S fényes napkeletről
Hazafelé vonja.“

Szólal az arany síp,
Aranyhúru hárfa,
Felül a királyfi
Jó táltos lovára.

Tündérek kísérik
Pengő citerával,
Nádi hegedűvel,
Bánatos flótával.

Repül a táltos ló
Ugy, mint a képzelet,
A Fekete tenger
Szigetei felett.

Valamennyi sziget
Csupa fény és pompa ;
Olyan, mintha mennél
A paradicsomba.

De a királyfinak
Nincs már semmi vágya,
Csakhogy szülőföldjét
Mentül előbb lássa.

Csakhogy jó anyjának
Keblére boruljon,
Szomoru szeméből
Az örömkönny hulljon.

Csak ottan legyen a
Kedves aranyossal,
Világszép, világjó
Nádszál kisasszonnyal.

Szebbnél szebb gondolat
Ragyog elméjében,
Mint hajnali harmat
A virágos réten.

A jövődő képe
Mosolyog eléje —
Arany bokrétával
Integet feléje.

Reszket a honvágtyól
Szíve minden húrja:
Amit gondol, érez,
Furulyába fújja.

Szárnyra soha szebb dalt
Nem kapott a szellő:
Ezer édes álmot,
Örömet lehellő.

A három nádszálból
Visszafelel halkan
Még százszor édesebb,
Bűbájosabb dallam.

Valami világszép,
Andalító ének,
Mintha csak angyalok
Karbon zengenének.

Halkan zengő dalra
Hallgat a királyfi —
Egyszerre hogy s hogy nem
Lett nagyon kíváncsi.

Vannak-e csakugyan
A három nádszálban?
Melyik milyen lehet?
Tünődik magában.

A kíváncsiságnak
Már egészen rabja:
Csillagos bicskáját
Hamar előkapja.

Kisebbik nádszalat
Fölhasítja véle:
Gyöngyadta szép leány
Hullott az ölébe.

Kisebb szobalánya
Ez az aranyosnak,
Világszép, világjó
Nádszál kisasszonynak.

Gyöngyhímes, ezüstös
Hófehér ruhában,
Grófi kastélyba is
Beillene bátran.

Ibolya mosolyog
Fölvetett szemében,
Kis szedrecske szája
Kinyílik szeliden :

Halványodik egyre,
Mint a letört virág ;
Beborul előtte
A ragyogó világ.

„Vizet hamar, vizet,
Bárcsak egy csöppecske !
Amennyit szájába
Vesz egy kicsi fecske.

Lehajtja a fejét
Királyfi keblére ;
Örök éj fátyla hull
Ibolyaszemére.

Vizet hamar, vizet,
Mert mindjárt meghalok !
Mint a letört virág,
Rögtön elhervadok !“

Szánja-bánja tettét,
Búsul a királyfi ;
Mig vizet nem érnek,
Mért nem tudta várni !

De egy csöppet se tud
A királyfi adni :
A gyöngyadta szép lány,
Ine, kezd hervadni.

Nézte szép halottját
Néma fájdalommal,
Élteért od'adná
Életét azonnal.

Leszállott lováról,
Kardjával sírt ásott
S eltemette ottan
A letört virágot.

Felhasított nádszál
Lett síri fejfája,
Nőtt belőle bánat
Fekete rózsája.

Fekete gyász annak
Minden kis levele;
Sír nál a királyfi
Gyászol együtt vele.

Másik két nádszálból
Jajszó hallik halkán,
Valami panaszos,
Szivreható dallam.

Mint mikor valaki
Testvérét siratja . . .
Busul a királyfi,
Nem segíthet rajta.

Nem messzire vezet
Lát a pusztaságon,
Kristálytisza tükre
Csillámlik a tájon.

Felül a táltosra,
Sebesen tovább száll,
Másnap eszébe jut
A nagyobbik nádszál.

Nagyobbik nádszálát
Felhasítja véle:
Még gyönyörűbb leány
Hullott az ölébe.

Egy gondolatba van
Elmerülve mélyen:
Van-e olyan szép lány
Ennek belsejében ?

Nagyobb szobalánya
Ez az aranyosnak,
Világszép, világjó
Nádszál kisasszonyoknak.

A kíváncsiságnak
Ujra egész rabja:
Csillagos bicskáját
Hamar előkapja.

Rubinnal kirakott
Csillogó ruhában,
Hercegi kastélyba
Beillene bátran.

Nefelejts mosolyog
Fölvetett szemében,
Kis számóca szája
Kinyilik szeliden :

Délibáb volt a viz,
Ujra nem tud adni ;
A gyöngyadta szép lány,
Ime, kezd hervadni.

„Vizet hamar, vizet,
Bár csak egy csöppecske !
Amennyit szájába
Vesz egy kicsi fecske.

Halványodik egyre,
Mint a letört virág ;
Beborul előtte
A ragyogó világ.

Vizet hamar, vizet,
Mert mindjárt meghalok !
Mint a letört virág
Rögtön elhervadok !“

Lehajtja a fejét
Királyfi keblére :
Örök éj fátyla hull
Nefelejts szemére.

Most bánkódik még csak
Nagyon a királyfi ;
Hogy könnye ne hulljon,
Nem tudta megállni.

Nézte szép halottját
Könnyes fájdalommal;
Élteért od'adná
Életét azonnal.

Fekete gyász annak
Minden kis levele;
Sírnál a királyfi
Gyászol együtt vele.

Leszállott lováról,
Kardjával sírt ásott;
S eltemette ottan
A letört virágot.

Egyetlen nádszálból
Jajszó hallik halkan:
Világszép, világjó
Kisasszony sir abban.

Fölhasított nádszál
Lett síri fejfája;
Nőtt belőle bánat
Fekete rózsája.

Mint mikor valaki
Testvérét siratja . . .
A királyfi szive
Ugy vérzik miatta.

„Oh, én boldogtalan,
Bujdosó királyfi!
De szeretnék most a
Világból kiszállni!

Boríts be, teríts be,
Életemnek árnya!
Fekete bubánat
Nagy suhogó szárnya!

Te fekete holló,
Csak suhogj felettem!
Két gyöngyadta szép lányt
A sírba fektettem.

Hiába röpiti
Gyorsan a táltos ló:
Véle repül a bú,
Mint fekete holló.

Két kedves virágnak
Én miattam vége:
En tűztem a halál
Jéghideg keblére.

Fájdalmat okoztam,
Hej az aranyosnak,
Világszép, világjó
Nádszál kisasszonynak.

Igy epekedett a
Szegény bús királyfi —
Szánta-bánta tettét,
Mért is volt kíváncsi!?

Hogy zokog utánok
Panaszos halk hangon!
Óh, ezt a siralmat
Mindörökre hallom!

Táltos paripája,
Mint csak a madár száll —
Keservesen sír-rí
Az utolsó nádszál.

Rózsákkal himezett
Álmom is elűzi:
Homlokomra a kín
Töviseit tűzi.

Ugy megzokog egyre
Panaszos halk hangja,
Karján a királyfi
Rengeti, ringatja:

Repülj, lovam, repülj!
Nincs itt maradásom.
Vigy egy más világba!
Sirom ott megásom.“

„Csicsija, bubuja,
Panaszos fájdalom!
Szunnyadj el, aludj el,
Zokogó siralom!

Ne sírj már, ne rij már,
Lelkem violája!
Szomorú szívemnek
Arany koronája!

Az eget, a földet
Éretted bejártam:
Gyönyörű orcádat
Még csak nem is láttam!

Mig vizet nem érünk,
Addig nem is látom —
Beli, beli, csitt, csitt,
Gyöngyöm, gyöngyvirágom!

Szűnjön a keserved,
Hogy el ne hervasszon,
Világszép, világjó,
Aranyos kisasszony!

Haja, haja, hajsó,
Aludj el, búbanat!
Ha te meghalsz, kedves,
Meghalok utánad!“

Lágyan a királyfi
Nádszálat ringatja:
Szűnik egyre lassan
Zokogó siralma.

Néha egyszer-egyszer
Még föl-fölsóhajgat,
Bánatosan, mélyen . . .
Azután elhallgat.

Repül a táltos ló
Egyre sebesebben,
Mint a gondolatnak
Lenge szárnya, lebben.

Pázsitos mezején
Kerek erdőszélnek,
Egyszer csak gyöngyvizű
Tó partjára érnek.

Sima tükre fényes,
Fenekére látni,
Üde, mint a harmat —
Örült a királyfi.

Tó vizéből ragyog
Rája az ég napja,
Csillagos bicskáját
Hamar előkapja.

Utolsó nádszálat
Fölhasítja véle:
Jaj, milyen kisasszony
Hullott az ölébe!

Bíborban, bársonyban,
Aranyos ruhában,
Első királynénak
Beillene bátran.

Vizet hamar, vizet,
Mert mindjárt meghalok!
Mint a letört virág,
Rögtön elhervadok!“

Nézhetni a napra,
Fényes csillagokra,
Csak rá nem: világszép
Nádszál kisasszonyra.

Üde tó vizéből
Mindjárt megitatja:
Életet fakaszt, mint
Az égnek harmatja.

Hogy meglátta ezt a
Liliomot, rózsát:
Királyfit elfogta
Édes érzés, jóság.

Rózsa nyílik arcán,
Hej az aranyosnak,
Világszép, világjó
Nádszál kisasszonynak.

Repült, ami csak rossz,
Tőle messze szállva;
Gondnak is, bának is
Támadt sebes szárnya.

Fehér liliummal
Rózsa nyílik arcán;
Királyfi köszönti,
Édes szó az ajkán:

Kék csillag mosolyog
Fölvetett szemében,
Rózsabimbó szája
Kinyílik szeliden:

„Ringasson az öröm,
Te gyönyörű alak!
Soká kerestelek,
Mig megtaláltalak.

„Vizet hamar, vizet!
Bár csak egy csöppecske!
Amennyit szájába
Víz egy kicsi fecske.

De sok szenvedésem
Meg van jutalmazva —
Világszép, világjó,
Borulj a vállamra!

Ezer áldást kíván
Drága életedre,
Egy koszorút is küld,
Hadd tegyem fejedre!

Jószivü Hajnalnak
Égi koszorúja,
Legyen homlokodon
Boldogság tanuja!

Örök fény szeliden
Játszadozzék vele,
Kedveset suttogjon
Minden kis levele!

Csókoltat, köszöntet,
Te mennyei angyal!
Fényes Nap leánya:
A jószivü Hajnal.

Isten veled, éltém
Aranyos kincstára!
Én most haza megyek,
Jövök nemsokára.

Üveges, aranyos
Kocsin jövök érted . .
Addig légy nyugodtan,
Kis gilicém, érted ?

Hipp, hopp, fejed fölött
Dicsőség virrasszon!
Légy boldog, királyfi,
S világszép kisasszony !“

Menj erre a fára,
Lombja majd eltakar ;
Szállok, mint a madár,
Itt leszek én hamar !“

Három szempillantás
Nem telik beléje :
Egy nagy tüzes felhő
Nyargal im feléje.

Nyugtatja, biztatja
Nyájas, édes szóval —
Mielőtt elindul,
Táltos is megszólal :

Szörnyen dübörögve,
Dobogva, robogva,
Mintha csak egy ménes
Vón' elébe fogva.

„Hipp, hopp, édes gazdám,
Kisérjen szerencse!
Hazaszálló galamb
Hiredet jelentse.

Mintha csak odafenn
Patkók csattognának :
Szikrázó patkói
Futó paripáknak.

Feje fölött megáll
A nagy tüzes felhő,
Körülötte zúg lenn
Hajlongva az erdő.

A táltos paripa
Fölszáll a felhőbe:
Hármas vad nyerítés
Hangzik ki belőle.

Messze elhallatszik
Magas ormokon túl —
S mint valami harang,
A világ megkondul.

Háromszor kondul meg
Iszonyu kongással,
Hegyet-völgyet rázó
Nagy erős bongással.

S tovaszáll a felhő
Dobogva, robogva,
Mintha csak egy ménes
Vón' elébe fogva.

Csókjával a napfény
Erdőt, mezőt bevon...
Fürge kis halacszkák
Játszanak a tavon.

Bámul a királyfi,
Bucsut int kezével;
A meddig belátja,
Kiséri szemével.

Illatos szellőben
Lengenek a lombok,
Turbékolva járnak
Gerlicék, galambok.

Leveszi kalapját,
Integet a völgyből,
Vissza-visszanyerít
Táltos a felhőből.

Fűszál a fűszálhoz
Oda simul szépen,
Liliom a lepkét
Ringatja ölében.

Tűnve tűn a felhő
Távol, messze tájra:
Az ég azurkéken
Kiderül utána.

A királyfi lelke
Telve boldogsággal:
Dalol a madárral,
Nevet a virággal.

Oly édesen csendül
A tájon keresztül:
Kis tavacska tükre
Gyöngyözve megrezdül.

Visszafelel rája,
Lombtakarta gallyon,
Világszép, világjő,
Aranyos kisasszony.

Reszket a gyönyörtől
Szive minden húrja:
Amit gondol, érez,
Furulyába fúja.

Búbájosan szól az
Andalító ének,
Míntha varázshangon
Hárfák zengenének.

Minden ág fölzendül
A szép énekszóra,
Mínta mind tündérek
Fuvólája vóna.

S elbucsuzik tőle,
Hazafelé indul . . .
Megy, megyen, mendegél
Hegyen, völgyön is túl.

Világszép kisasszony
Lomb közül, az ágról
Lemosolyg, mint angyal,
Megnyilt mennyországból.

Rózsás a rengeteg
Vadkopár sziklája :
Az egész világot
Egy nagy kertnek látja.

Kéri a királyfi :
Magára vigyázzon,
Mert neki legdrágább
Ezen a világon.

Virágos jó kedvét
Furulyába önti —
Apját, anyját otthon
Boldogan köszönti.

Lombtakarta ágon
Várja violája . . .
A királyfi megjön,
Ime, nemsokára.

Tizenkét hófehér,
Kócsagos paripa.
Van fogva üveges,
Aranyos kocsiba.

Arany a zablája,
Selyem a gyeplője —
Aranyos huszárok
Vágtatnak előtte.

Megáll a tizenkét
Hófehér paripa :
Világszép kisasszony
Felül a kocsiba.

Boldogságot suttog
Minden kis levele,
Hogy a furulyaszó
Játszadozik vele.

Födélén raja ring
Tarka pillangóknak ;
Utjára mindenütt
Virágokat szórnak.

Kinn a város végén,
Fátyoltartó lányok,
Fehér patyolatban
Várakoznak rájuk.

A királyfi pedig
Furulyáját fúja —
Suttog a menyasszony
Égi koszorúja.

Lengő fátylak alatt
Vigan bevonulnak :
Nyitott ablakokból
A virágok hullnak.

Haza érnek gyorsan
Szép furulyaszóval,
Ott az öreg király
Könnyezve megszólal:

„Ide hamar, elém,
Minden íródiák!
Irja, amit mondok,
Tudja meg a világ!

Az arany korona
Nehéz már énnekem :
Ezennel a fiam
Homlokára teszem.

Szaladnak a grófok,
A herceglegények . .
Hozzák a koronát
Udvari személyek.

Örök dicsőséggel
Viseld koronádat!
Tiszteld, fiam, szeresd
Apádat, anyádat!

Háromszor meghajtja
Magát a hopmester —
Éljenzik az uj párt
Legalább ezerszer.

Mi majd meghuzódunk
Egy kicsiny szobában :
Annyi hely lesz tán még
Itt a palotában.

Meg is koronázzák
Mind a kettőt nyomban —
S ugy élnek, akárcsak
A paradicsomban.

Hol vagy, édes anyjok?
Jer közelebb, ládd-é :
Világszép kisasszony
Lesz már a királyné.“

Virul a királyné
Égi koszorúja,
Boldogan a király
Furulyáját fúja.

VÉGE.

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

